

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2019/516 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 19 март 2019 година****относно хармонизирането на brutния национален доход по пазарни цени и за отмяна на Директива 89/130/ЕИО, Евратом на Съвета и Регламент (ЕО, Евратом) № 1287/2003 на Съвета (Регламент за БНД)****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 338, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽¹⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Брутният национален доход по пазарни цени (БНД) представлява основата за изчисляване на най-големия дял от собствените ресурси в общия бюджет на Съюза. Поради това е необходимо допълнително да се увеличат съпоставимостта, надеждността и изчерпателността на този агрегат.
- (2) Интегритетът на статистиката, който се поддържа чрез спазване на принципите на Кодекса на европейската статистическа практика, преразгледан и актуализиран от Комитета на Европейската статистическа система (КЕСС) на 16 ноември 2017 г., и на Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, е от особено значение, когато статистическите данни се използват пряко за административни цели и за целите на определянето на политиките на равнището на Съюза и на национално равнище.
- (3) Тези статистически данни са също и важен аналитичен инструмент за координиране на националните икономически политики и за различните политики на Съюза, както и за научноизследователските дейности.
- (4) В съответствие с член 2, параграф 7 от Решение 2014/335/ЕС, Евратом на Съвета ⁽³⁾, за целите на собствените ресурси БНД означава годишен БНД по пазарни цени съгласно методологията, посочена в приложение А към Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, с който се създава преразгледаната Европейска система от сметки (ЕСС 2010). В съответствие с член 10, параграф 1 от Решение 2014/335/ЕС, Евратом и при спазване на член 10, параграф 2 от същия акт Решение 2007/436/ЕО, Евратом на Съвета ⁽⁵⁾ беше отменено.
- (5) От основно значение е данните за БНД да бъдат съпоставими между държавите членки и да бъдат спазвани съответните определения и счетоводни правила на ЕСС 2010. За тази цел процедурите за оценка и базовите данни, които действително се използват, следва да позволяват правилното прилагане на определенията и счетоводните правила на ЕСС 2010.
- (6) От основно значение е източниците и методите, използвани за съставяне на данните за БНД, да са надеждни. Това означава да се прилагат във възможно най-голяма степен надеждни техники по отношение на стабилни, подходящи и актуални базови статистически данни.

⁽¹⁾ Позиция на Европейския парламент от 31 януари 2019 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 18 февруари 2019 г.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164).

⁽³⁾ Решение 2014/335/ЕС, Евратом на Съвета от 26 май 2014 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз (ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 105).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ОВ L 174, 26.6.2013 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Решение 2007/436/ЕО, Евратом на Съвета от 7 юни 2007 г. относно системата на собствените ресурси на Европейските общности (ОВ L 163, 23.6.2007 г., стр. 17).

- (7) От основно значение е данните за БНД да са изчерпателни. Поради това тези данни следва да отчитат също и неофициалните, нерегистрираните и другите дейности и операции, които не се отчитат в статистическите изследвания или пред данъчните, социалните и другите административни органи. Подобряването на обхвата на БНД предполага първо да бъдат разработени подходящи статистически бази и процедури за оценка, за да се изготвят надеждни статистики и когато е приложимо, да бъдат въведени необходимите дооценки, като се избягват пропуските и двойното отчитане.
- (8) В Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета ⁽⁶⁾ се предвиждат проверки в държавите членки с цел проверка на собствените ресурси. За целите на проверката на БНД Комисията (Евростат) следва да бъде оправомощена да извършва информационни посещения относно БНД, за да се провери качеството на агрегатите на БНД и техните компоненти и съответствието с ЕСС 2010, както и за да се гарантира, че данните за БНД са съпоставими, надеждни и изчерпателни. Комисията (Евростат) следва да спазва правилата относно поверителността на статистическите данни. Участието на представители на националните статистически органи в информационните посещения относно БНД в други държави членки е от съществено значение за повишаване на прозрачността и качеството на процеса на проверка на данните за БНД.
- (9) С цел да се осигури надеждност, изчерпателност и възможно най-високо равнище на съпоставимост на данните за БНД в съответствие с ЕСС 2010, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка със списъка на въпросите, които да бъдат разглеждани при всеки верификационен цикъл. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложиени в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ⁽⁷⁾. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (10) За да се гарантират еднакви условия за прилагане на настоящия регламент чрез предоставяне на агрегати на БНД за целите на собствените ресурси, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия, за да установи структурата и подробните правила за описанието на източниците и методите, използвани за производство на данни за БНД и техните компоненти, в съответствие с приложение А към Регламент (ЕС) № 549/2013, както и графика за тяхното актуализиране и предаване и специфичните мерки, насочени към подобряване на съпоставимостта, надеждността и изчерпателността на данните за БНД на държавите членки, въз основа на списъка с въпросите, определени от Комисията. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾.
- (11) Към КЕСС, създаден с Регламент (ЕО) № 223/2009, в съответствие с член 7 от посочения регламент, се отправя искане да предостави експертни насоки.
- (12) Комитетът по БНД, посочен в член 4 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1287/2003 на Съвета ⁽⁹⁾, изготвяше становища, предоставяше съвети и подпомагаше Комисията при упражняването на изпълнителните ѝ правомощия. Съгласно стратегията за нова структура на Европейската статистическа система с цел подобряване на координацията и партньорството посредством ясно изразена пирамидална структура в рамките на системата, КЕСС следва да има консултативна роля и да подпомага Комисията при упражняването на изпълнителните ѝ правомощия. В съответствие с това Комитетът по БНД следва да бъде заменен от КЕСС за целите на подпомагането на Комисията при упражняването на изпълнителните ѝ правомощия съгласно настоящия регламент. За целите на изпълняването на други функции, които преди това са били изпълнявани от Комитета по БНД в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 1287/2003 и не са свързани с подпомагането на Комисията при упражняването на изпълнителните ѝ правомощия, Комисията следва да създаде официална експертна група, която да я подпомага за тези цели.
- (13) С Директива 89/130/ЕИО, Евратом на Съвета ⁽¹⁰⁾ и Регламент (ЕО, Евратом) № 1287/2003 се установява процедура за проверка и оценка на съпоставимостта, надеждността и изчерпателността на данните за брутният национален продукт (БНП) и на данните за БНД в рамките на Комитета по БНП и Комитета по БНД, в които

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на Европейския съюз (ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 29).

⁽⁷⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 1287/2003 на Съвета от 15 юли 2003 г. за хармонизиране на брутният национален доход по пазарни цени (Регламент за БНД) (ОВ L 181, 19.7.2003 г., стр. 1).

⁽¹⁰⁾ Директива 89/130/ЕИО, Евратом на Съвета от 13 февруари 1989 г. за хармонизиране на образуването на брутният национален продукт по пазарни цени (ОВ L 49, 21.2.1989 г., стр. 26).

държавите членки и Комисията работят в тясно сътрудничество. Тази процедура следва да бъде адаптирана, за да се вземат предвид използването на данните за БНД в съответствие с ЕСС 2010 за целите на собствените ресурси, преработеният график за предоставяне на собствените ресурси и последните промени в рамките на Европейската статистическа система. Поради това Директива 89/130/ЕИО, Евратом и Регламент (ЕО, Евратом) № 1287/2003 следва да бъдат отменени,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОПРЕДЕЛЯНЕ И ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА БРУТНИЯ НАЦИОНАЛЕН ДОХОД ПО ПАЗАРНИ ЦЕНИ

Член 1

1. Брутният национален доход по пазарни цени (БНД) и брутният вътрешен продукт по пазарни цени (БВП) се определят в съответствие с Европейската система от сметки 2010 („ЕСС 2010“), създадена с Регламент (ЕС) № 549/2013.
2. В съответствие с точка 8.89 от приложение А към Регламент (ЕС) № 549/2013 БВП е крайният резултат от производствената дейност на резидентните производствени единици. Той може да се определи по три метода:
 - а) производствен метод: БВП е сумата от брутната добавена стойност на различните институционални сектори или на различните отрасли плюс данъците, минус субсидиите върху продуктите (които не са разпределени по сектори и отрасли). Той е също така и балансиращата позиция на сметка „Производство“ за сектор „Общо за икономиката“;
 - б) метод на крайното използване: БВП е сумата от крайното използване на стоки и услуги от резидентни институционални единици (крайно потребление и бруто капиталобразуване) плюс износа, минус вноса на стоки и услуги;
 - в) метод на доходите: БВП е сумата от видовете използване в сметка „Формиране на дохода“ за сектор „Общо за икономиката“ (компенсация на наетите лица, данъци върху производството и вноса минус субсидии, брутен опериращ излишък и смесен доход за сектор „Общо за икономиката“).
3. В съответствие с точка 8.94 от приложение А към Регламент (ЕС) № 549/2013 БНД е общият първичен доход за получаване от резидентните институционални единици: компенсация на наетите лица, данъци върху производството и вноса, минус субсидии, доход от собственост (за получаване минус дължим), брутен опериращ излишък и брутен смесен доход. БНД е равен на БВП, минус първичния доход, дължим от резидентните институционални единици на нерезидентни институционални единици, плюс първичния доход за получаване от резидентните институционални единици от сектор „Останал свят“.

ГЛАВА II

ПРЕДАВАНЕ НА ДАННИТЕ ЗА БНД И ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Член 2

1. Държавите членки изчисляват БНД, както е определен в член 1, в контекста на съставянето на националните сметки.
2. Преди 1 октомври всяка година държавите членки предоставят на Комисията (Евростат) в контекста на националните счетоводни процедури данни за агрегатите на БНД и техните компоненти в съответствие с посочените в член 1 определения. Общите стойности на БВП и неговите компоненти се представят в съответствие с трите метода, посочени в член 1, параграф 2. Данните се предават за предходната година и всички допълнителни промени в данните за предишните години се съобщават в същото време.
3. Предаването на посочените в параграф 2 данни се придружава от доклад за качеството на данните за БНД. Този доклад представя подробно методологията, използвана за производство на данните, и по-конкретно описва всички значими промени в използваните източници и методи и обяснява преразглеждането на агрегатите на БНД и техните компоненти в сравнение с предишните периоди.

Член 3

1. Държавите членки предоставят на Комисията (Евростат) описание на източниците и методите, използвани за производството на агрегатите за БНД и техните компоненти в съответствие с ЕСС 2010.
2. Посредством актове за изпълнение Комисията определя структурата и подробните правила за посоченото в параграф 1 от настоящия член описание в съответствие с приложение А към Регламент (ЕС) № 549/2013, както и графика за неговото актуализиране и предаване. При упражняването на своето правомощие Комисията гарантира, че тези актове за изпълнение не налагат съществени допълнителни разходи, пораждащи несъразмерна и неоснователна тежест за държавите членки. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 8, параграф 2 от настоящия регламент. Описанието е в съответствие с ЕСС 2010 и се избягват двойното отчитане и допълнителното натоварване.

3. С цел да се улесни извършването на съпоставими анализи на съответствието, Комисията изготвя ръководство за описанията в тясно сътрудничество с посочената в член 4 експертна група.

ГЛАВА III

ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА БНД И ПРОВЕРКИ НА ИЗЧИСЛЕНИЯТА

Член 4

Комисията създава официална експертна група, съставена от представители на всички държави членки и председателствана от представител на Комисията, която група представя на Комисията своите съвети и своето мнение във връзка със съпоставимостта, надеждността и изчерпателността на изчисленията на БНД, разглежда въпроси относно прилагането на настоящия регламент и изготвя годишни становища за пригодността на данните за БНД, предоставяни от държавите членки за целите на собствените ресурси.

Член 5

1. Комисията проверява източниците, използването им и методите в описанието, посочено в член 3, параграф 1. За тази цел се използва модел за проверка, изготвен от Комисията в тясно сътрудничество с посочената в член 4 експертна група. Моделът се основава на принципите на партньорската проверка и разходната ефективност и взема предвид делегираните актове, посочени в параграф 2, втора алинея от настоящия член.

2. Данните за БНД са надеждни, изчерпателни и съпоставими.

Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 7 за допълване на разпоредбата, съдържаща се в първа алинея от настоящия параграф, чрез определяне на списък с въпроси, които да бъдат разглеждани при всеки верификационен цикъл за осигуряване на надеждността, изчерпателността и възможно най-голяма степен на съпоставимост на данните за БНД, в съответствие с ЕСС 2010.

3. Комисията установява, чрез актове за изпълнение, специфични мерки за повишаване на съпоставимостта, надеждността и изчерпателността на данните за БНД, въз основа на списъка с въпроси, определени от Комисията в делегираните актове, посочени в параграф 2, втора алинея от настоящия член. Тези актове за изпълнение се мотивират надлежно и съответстват на ЕСС 2010. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 8, параграф 2.

Член 6

1. Без да се засягат проверките, предвидени в член 2 от Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014, Комисията (Евростат) може, когато сметне за необходимо, да извършва в държавите членки информационни посещения относно БНД.

2. Целта на информационните посещения, посочени в параграф 1 от настоящия член, е проверка на качеството на агрегатите на БНД и техните компоненти, както и проверка на съответствието с ЕСС 2010. При осъществяване на правото си да извършва такива информационни посещения Комисията (Евростат) спазва правилата за поверителност на статистическите данни, съдържащи се в глава V от Регламент (ЕО) № 223/2009.

3. Когато извършва информационни посещения в държавите членки, Комисията (Евростат) може и се насърчава да поиска съдействие от експерти по националните сметки, представляващи националните статистически органи на други държави членки.

Експертите по националните сметки се вписват в списък, съставен въз основа на доброволни предложения, изпратени на Комисията (Евростат) от националните органи, отговарящи за отчитането на националните сметки. Участието на експерти по националните сметки на други държави членки в тези информационни посещения е доброволно.

Член 7

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 5, параграф 2, втора алинея се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 18 април 2019 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 5, параграф 2, втора алинея, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 5, параграф 2, втора алинея, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета, или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 8

1. Комисията се подпомага от Комитета на Европейската статистическа система, създаден с Регламент (ЕО) № 223/2009. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 9

Преди 1 януари 2023 г. Комисията представя пред Европейския парламент и Съвета доклад за прилагането на настоящия регламент.

Член 10

Директива 89/130/ЕИО, Евратом и Регламент (ЕО, Евратом) № 1287/2003 се отменят.

Позоваванията на отменените актове се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблиците на съответствието в приложението.

Член 11

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 19 март 2019 година.

За Европейския парламент
Председател
A. TAJANI

За Съвета
Председател
G. CIAMBA

ПРИЛОЖЕНИЕ

Таблицы на съответствието

Директива 89/130/ЕИО, Евратом	Настоящ регламент
Член 1	Член 1, параграфи 1 и 3
Член 2	Член 1, параграф 2
Член 3	Член 2, параграфи 1 и 2
—	Член 4
Член 4	Член 3
Член 5	Член 2, параграф 3
—	Член 5
—	Член 6
—	Член 7
Член 6	Член 8
Член 7	—
Член 8	—
Член 9	—
Член 10	Член 9
—	Член 10
Член 11	—
—	Член 11

Регламент (ЕО, Евратом) № 1287/2003	Настоящ регламент
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
Член 3	Член 3
—	Член 4
Член 4	Член 8
Член 5, параграф 1	Член 5
Член 5, параграф 2	—
Член 5, параграф 3	—
Член 6	Член 6
—	Член 7
Член 7	Член 9
—	Член 10
Член 8	Член 11